

שינוי מבנה (חלק ה' 2 לפקודה)

מרץ 2025

קנובל בלצר סוראיה ושות'

WWW.SORAYA.CO.IL
WWW.MGI.CO.IL

חלק ה'2 לפקודה – שינויי מבנה

- פרק ראשון – הגדרות ותחולה - סעיפים 103, 103'א' – 103'א1
- פרק שני – מיזוג חברות ואגודות שיתופיות - סעיפים 103'ב' – 103'כ'
- פרק שלישי – העברת נכסים תמורת מניות – סעיף 104
- פרק רביעי – פיצולי חברות, אגודות שיתופיות ועמותות - - סעיף 105
- פרק חמישי – שינוי מבנה נוסף – סעיף 105'1

מטרת החוק - על פי דברי ההסבר שנלוו להצעת החוק: "תכליתו של חלק ה 2 הינה "להביא להתייעלות הגופים המשתתפים בשינוי המבנה בכדי להביא להתייעלות המשק".

על דברים אלו חזר ביהמ"ש בעניין מכתשים אגן: "התכלית הבסיסית שבחקיקת חוק המיזוגים והפיצולים היא ביטול עלויות המס בביצוע שינויים מבניים פורמליים לצורך התייעלות של תאגידים... " יחד עם זאת טען בית המשפט שכדי להנות מהקלות המס לפי חלק זה יש לעמוד בתנאים הקפדניים המנויים בחוק לגבי כל פעולה.

העיקרון המנחה- הענקת דחייה במס במועד שינוי המבנה תוך שמירה על הבעלות הכלכלית בנכסים ובזכויות המועברות. הרציונל לדחיית המס - העדר מימוש כלכלי המצדיק חיוב מידי במס.

הדרישות המרכזיות ששינוי המבנה יהיה לתכלית עסקית וכלכלית, וכן שהימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה איננה מהמטרות העיקריות לשינוי המבנה.

מאפיינים עיקריים

- ❑ מדובר ברשימה סגורה של שינויי מבנה הזכאים להטבות
- ❑ לא מדובר בפטור ממס אלא בדחיית מס עד למימוש כלכלי
- ❑ ברוב שינויי המבנה אסור להעביר מזומן (למעט 103ד' – מיזוג ו- 104ח' – החלפת מניות)
- ❑ ברוב שינויי המבנה נשמרת מידה רבה של זהות בבעלות הכלכלית (למעט במיזוגים)
- ❑ בכל שינויי המבנה העברות הנכסים הם לחברה (ולא ליחיד)
- ❑ מטרת התנאים לביצוע שינוי המבנה היא להבטיח שקילות כלכלית בין החזקה של הנכס באופן ישיר לבין החזקה באמצעות חברה.
- ❑ כמעט כל סוגי הישויות נכללות תחת חלק ה'2 (חברות, חברות ממשלתיות, שותפויות, אגודות שיתופיות, עמותות, קרנות נאמנות ויחידים)

יתרונות לשינוי מבנה (כלכלי ומיסוי)

- שינוי מבנה משפטי אשר מביא לחסכון במס (מעבר למשטר מס של חברה)
- בסיס לתכנוני מס (מיזוג להורדת שיעור הרווחיות, ביטול ה"משולש", הקטנת רווחים כלואים ועוד) – **בהמשך...**
- קיזוז הפסדים בין חברות (למרות שיש מגבלות תחת ההוראות – עדיין ניתן)
- צמצום וחסכון במשאבים וכוח אדם
- פיתוח עסקים חדשים
- סינרגיה - שיתוף בידע ובטכנולוגיה
- הרחבת שירותים ומוצרים, מתן פתרון כולל ללקוח
- הפיכת השקעה לנזילה באמצעות מיזוג לתוך שלד בורסאי או חברה ציבורית
- גיוס משקיעים חדשים לפעילות ספציפית
- התמודדות טובה יותר בתחרות מול צדדים שלישיים
- סדר בקבוצת חברות, הפרדת ישויות כלכליות לפי תחומי פעילות

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיפי 104 לפקודה - העברת נכסים כנגד מניות

- הגדרות ספציפיות לפרק השלישי – סעיף 104
- העברה מ"אדם" (לרבות חברה) לחברה – סעיף 104א'
- העברה מבעלים משותפים או משותפות לחברה - סעיף 104ב' (א) ו-(ב)
- העברת נכסים ברי פחת ממספר יחידים לחברה – סעיף 104ב' (ד)
- העברת נכסים בין חברות אחיות - סעיף 104ב' (ו)
- הנפה – העברת מניות לחברת אם – 104ג'
- החלפת מניות – 104ח'
- הוראות שונות (מכירת הנכסים המועברים וכללי) – 104 ד'-ז'

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

הגדרות חשובות בחלק ה'2

- "נכס" – סעיף 103
- "נכס" - הגדרה ספציפית בסעיף 104.
- "התקופה הנדרשת" – שנתיים – תקופת המגבלות
- "צד קשור" – קרוב לפי ס' 76/בעלי שליטה/חברות בנות, אחיות ונכדות
- "שווי שוק" – הסכום שהיה מתקבל בין מוכר מרצון לקונה מרצון
- "מכירה שלא מרצון" – הורשה/פירוק/פשיטת רגל/כקבוע בתקנות
- "חברה" - הגדרה ספציפית בסעיף 104.
- "רווח הון" – הגדרה ספציפית בסעיף 104. לרבות שבח.

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104א' - העברת מלוא הזכויות בנכס

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

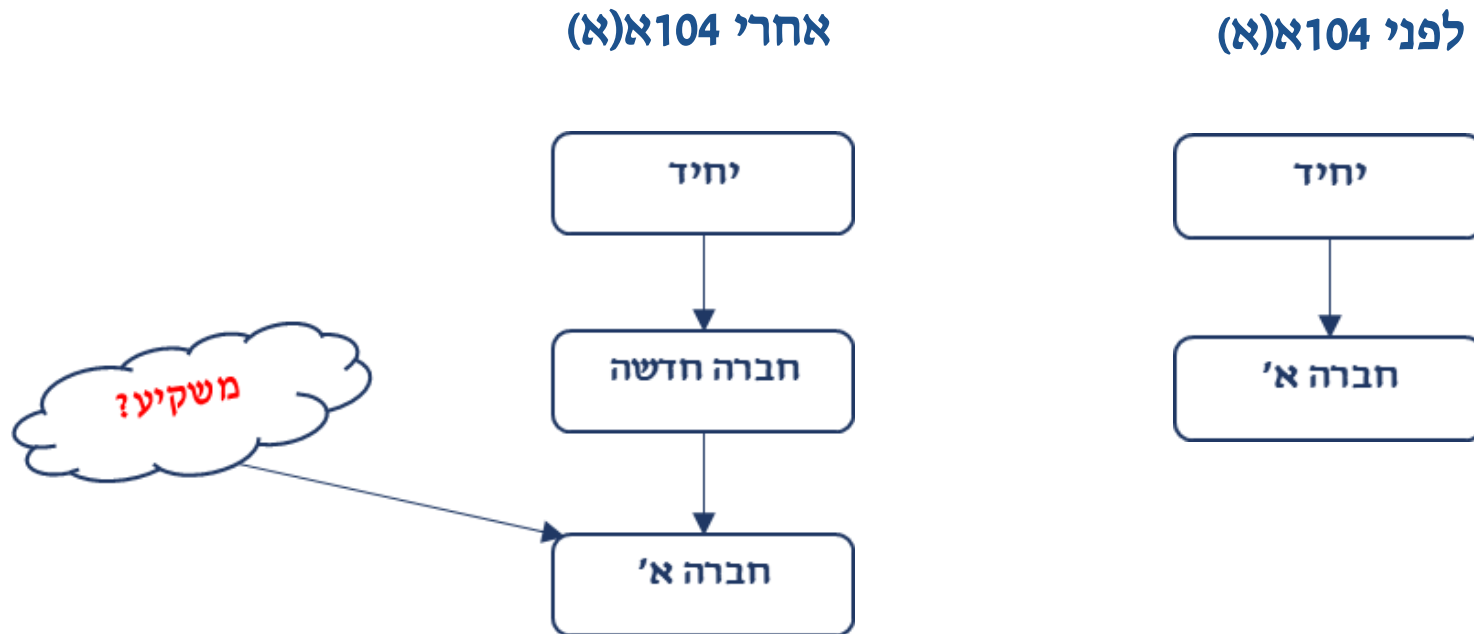
סעיף 104א' – העברת נכסים לחברה

- העברת מלוא הזכויות בנכס ללא תמורה (תמורת הקצאת מניות בחברה)
- ניתן להעביר מחברה לחברה (ולא רק מיחיד לחברה)
- מיד לאחר ההעברה חייב להחזיק לפחות 90% מהזכויות בחברה – לשיטת רשות המיסים בני זוג לא נחשב "אחד".
- בוטלה המגבלה של החזקה ב- 25% לפחות מהזכויות במשך שנתיים – **התיקון החדש**
- החברה (המקבלת) חייבת להחזיק בנכס במשך שנתיים מההעברה
- הקצאת מניות תוך כדי שמירה על שווי כלכלי
- העברת נכס מקרקעין לאיגוד – בוטלה הדרישה להשלמת בנייה עד 5 שנים – **התיקון החדש**
- העברת נכס מקרקעין - ישולם 0.5% מס רכישה משווי המקרקעין (סעיף 104ד' (4))
- אין צורך בתכלית עסקית
- אין צורך באישור המנהל (מסלול ירוק) – חובת הודעה תוך 30 יום !!!

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104א' – העברת נכסים לחברה

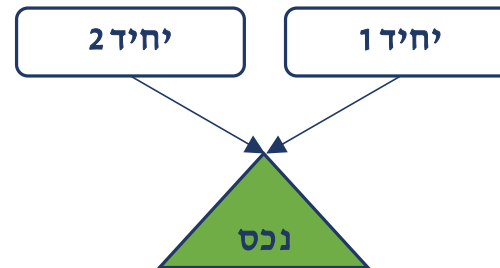
סוגיה - האם הדרישה להחזקה בנכס המועבר במשך שנתיים מתייחסת גם להקצאה?

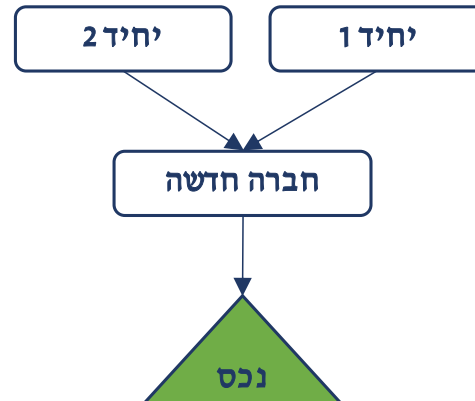
פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104 ב' (א) העברת נכס משותף על ידי מספר בני אדם

לפני:

אחרי:

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104ב' (א) העברת נכס משותף על ידי מספר בני אדם

- העברת מלוא הזכויות בנכס ע"י בעלים משותפים/שותפים בשותפות ללא תמורה (תמורת הקצאת מניות בחברה)
- אם מועבר לחברה חדשה – אחזקה בחברה = אחזקה בנכס (לפני ההעברה)
- אם מועבר לחברה קיימת – זהות המחזיקים בנכס צריכה להיות זהה לזהות המחזיקים בחברה ושלאחר ההעברה יחסי השווי בין אחזקותיהם בחברה לאחזקותיהם בנכס יישמרו
- בוטלה המגבלה של החזקה ב- 25% לפחות מהזכויות במשך שנתיים – **התיקון החדש**
- החברה (המקבלת) חייבת להחזיק בנכס במשך שנתיים מההעברה
- העברת נכס מקרקעין לאיגוד – בוטלה הדרישה להשלמת בנייה עד 5 שנים – **התיקון החדש**
- העברת נכס מקרקעין - ישולם 0.5% מס רכישה משווי המקרקעין
- אין צורך בתכלית עסקית
- אין צורך באישור המנהל (מסלול ירוק) – חובת הודעה תוך 30 יום !!!

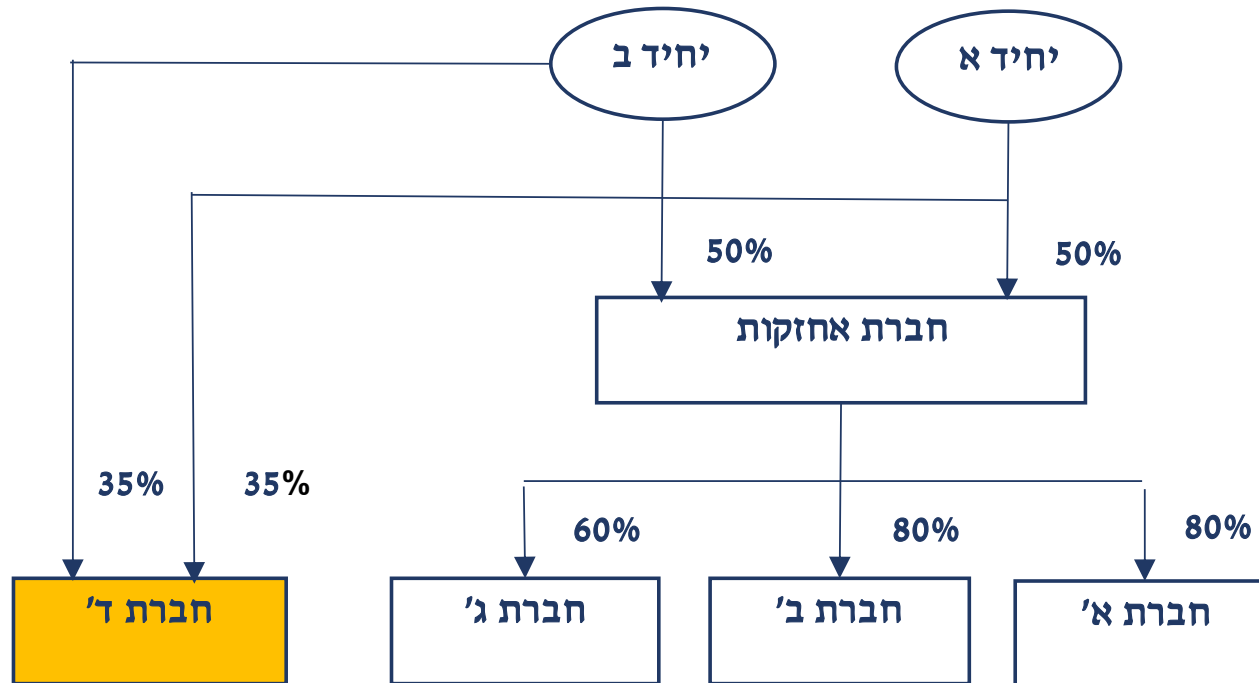
פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104'ב (ב) – (ג) העברת מספר נכסים משותפים / מניות על ידי מספר בני אדם

- כל התנאים שפורטו לעיל יחולו גם על 104'ב (ב), בתוספת האמור להלן
- בהעברה משולבת (104'ב (ב)) – מספר נכסים משותפים או נכס משותף ונכס בבעלות שותפות - נדרש שהאחזקה של כל אחד מהמעבירים בכל נכס/בשותפות תהיה זהה.
- זכויות בחברה = נכס אחד ובעלי המניות ייחשבו כשותפים בנכס (העברה לפי 104'ב (א) ולא 104'ב (ב))

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

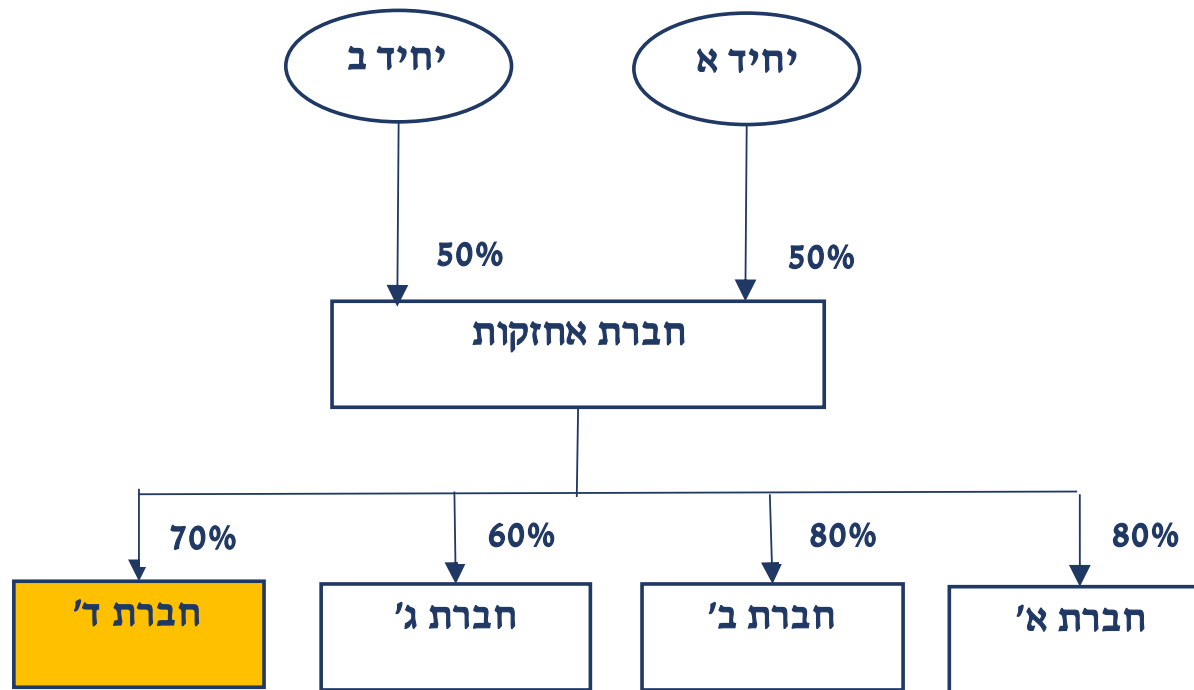
סעיף 104'ב' (א) - העברת נכס משותף על ידי מספר בני אדם

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104'ב' (א) העברת נכס משותף על ידי מספר בני אדם

אחרי:

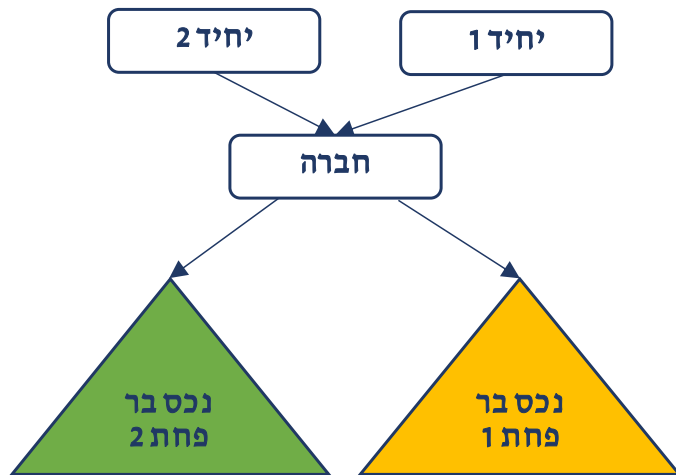

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

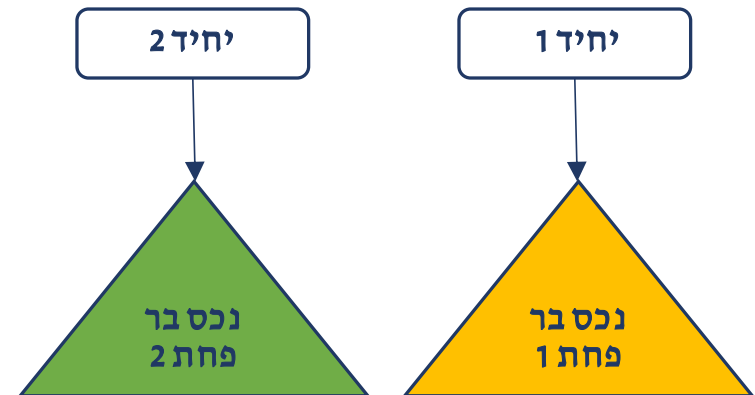
סעיף 104ב' (ד) – העברת מספר נכסים ברי פחת על ידי מספר יחידים (מיני

מיזוג)

אחרי:

לפני:

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

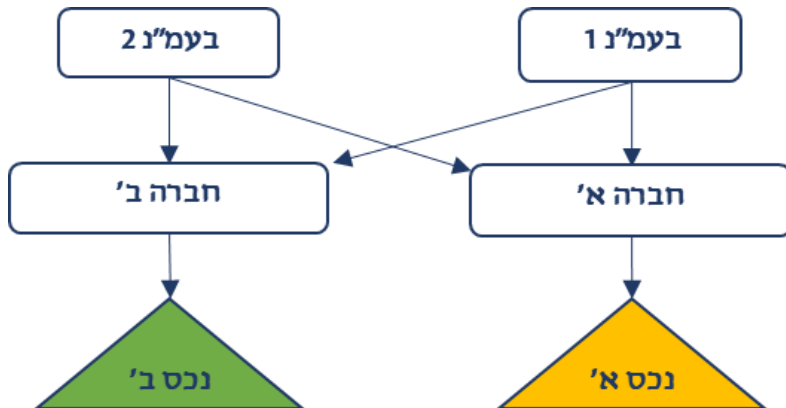
סעיף 104ב' (ד) – העברת מספר נכסים ברי פחת על ידי מספר יחידים

- חייב להקים חברה חדשה לשם כך
- הקצאת מניות בהתאם לשווי השוק של כל נכס שהועבר
- במהלך שנתיים לא ניתן למכור/להקצות מניות בחברה
- החברה (המקבלת) חייבת להחזיק בנכסים שהועברו במשך שנתיים
- לא ניתן שמספר בעלי המניות המשתתפים בעסקה יעלה על 10 (באגודה שיתופית ניתן יותר)
- יחס העברה של לא יותר מ- 1;4 בין כל נכס (המנהל רשאי לשנות את היחס)
- לא ניתן להעביר מקרקעין
- לא ניתן להעביר נכס בשיתוף עם מישהו אחר או נכס שבבעלות שותפות
- יש צורך בתכלית עסקית
- אין צורך באישור המנהל (מסלול ירוק) – חובת הודעה תוך 30 יום !!!

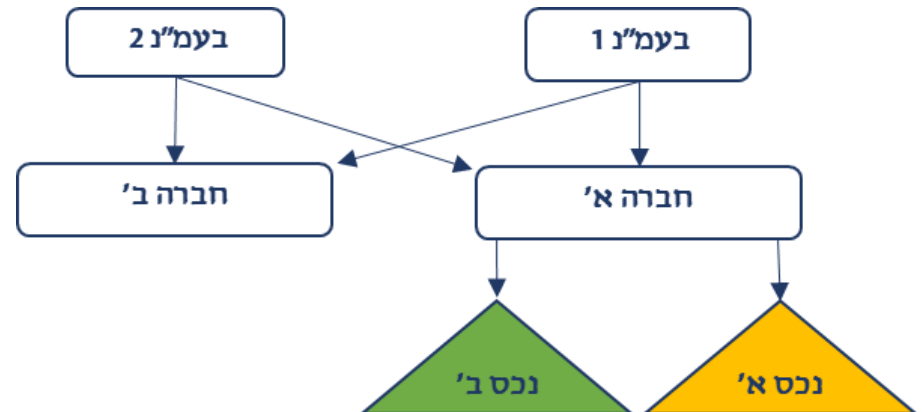
פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104 ב' (ו) – העברת נכסים בין חברות אחיות (מיני פיצול)

אחרי:

לפני:

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

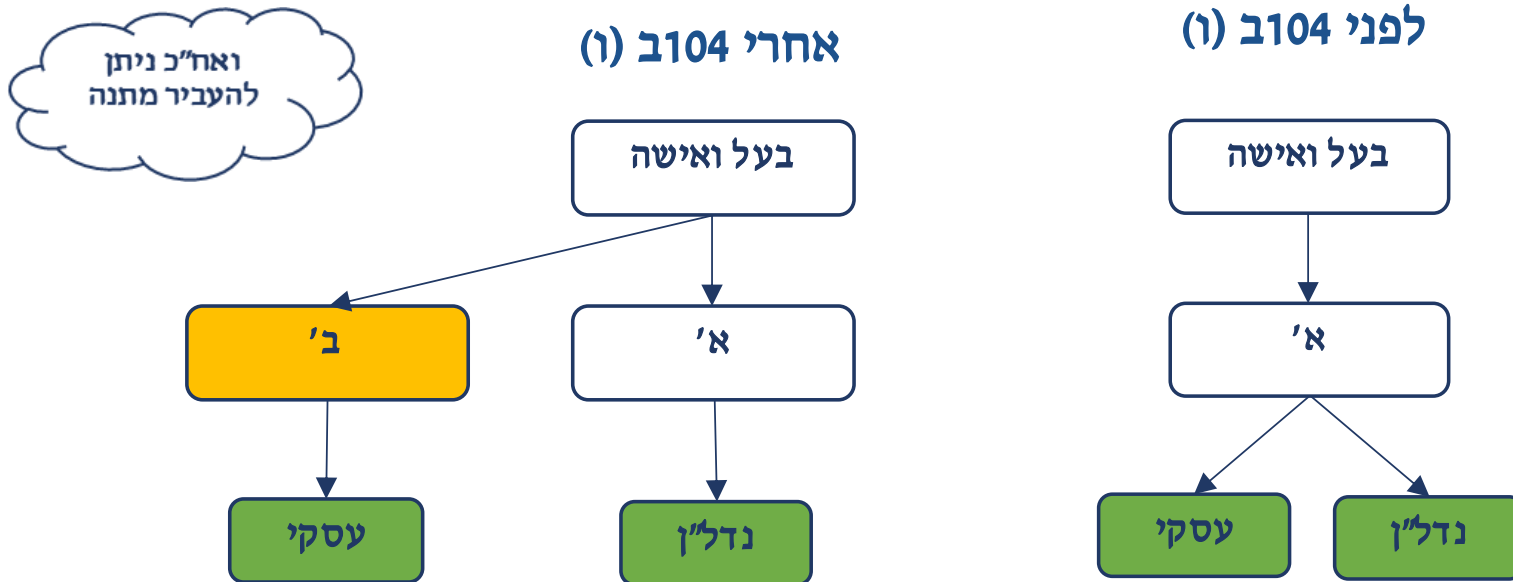
סעיף 104'ב' (ו) – העברת נכסים בין חברות אחיות

- מדובר בהעברת נכס בין חברה לחברה
- חייב שיהיה מדובר בחברות אחיות באופן מלא (שיעור אחזקה זהים לחלוטין בחברות האחיות למעט זכויות נסחרות)
- החברה הקולטת חייבת להחזיק בנכס במשך שנתיים
- במשך שנתיים לא יכול להיות שינוי בבעלי המניות של שתי החברות
- לא ניתן להעביר נכסים מאיגוד ולאגוד - גם אם היו שנתיים לפני ההעברה איגוד (פתרון – פיצול פעילות)
- אם העברת הנכס גורמת להפחתת הון בחברה המעבירה – נדרש צו בית משפט
- ניתן להעביר ר"לים של החברה המעבירה לחברה הקולטת בגובה יחס שווי הנכס המועבר לשאר נכסי החברה
- שתי החברות לא יכולות לקזז הפסדים (שוטפים או מועברים) במשך שנתיים עד לסכום שווי השוק של הנכס שהועבר
- יש צורך בתכלית עסקית
- יש צורך באישור המנהל

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

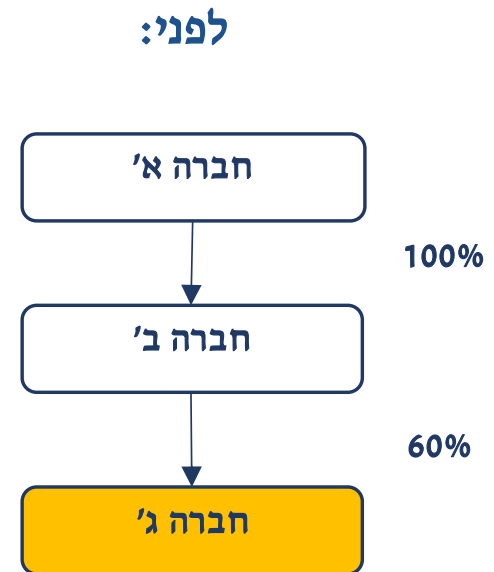
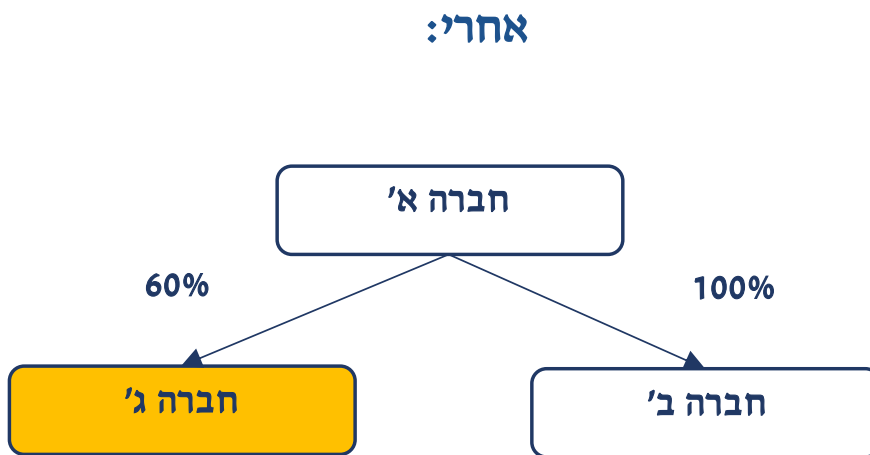
סעיף 104'ב' (ו) – העברת נכסים בין חברות אחיות

דוגמא לשינוי מבנה לשם העברת רכוש בין קרובים – עקרון שימור הבעלות נשמר

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104ג' – הנפה

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

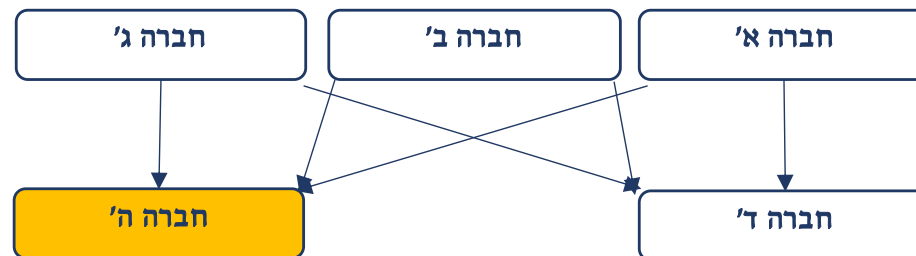
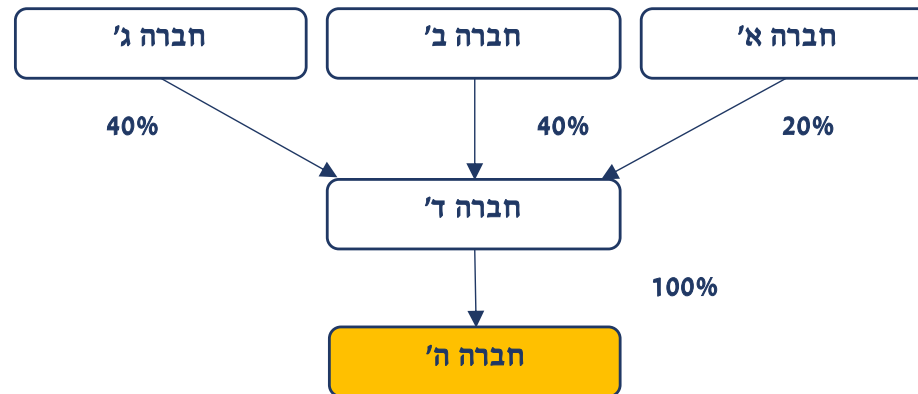
סעיף 104ג' – הנפה

- מדובר בהעברה לבעלי מניות שהם חברות בלבד (לא ניתן להעביר ליחיד)
- חברת האם צריכה להחזיק במניות שהונפו אליה שנתיים לפחות
- אם נדרש אישור לפי ס' 303 לחוק החברות (הפחתת הון) – יש לקבל
- ניתן להניף איגוד מקרקעין (הקלה רק מ- 2017)
- יש צורך בתכלית עסקית
- יש צורך באישור המנהל – טרם ההעברה

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104ג' – הנפה

דוגמא להנפה למספר בעלי מניות

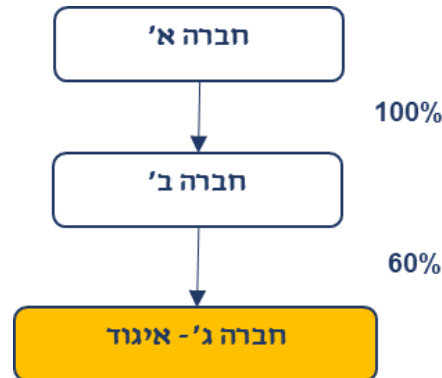

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

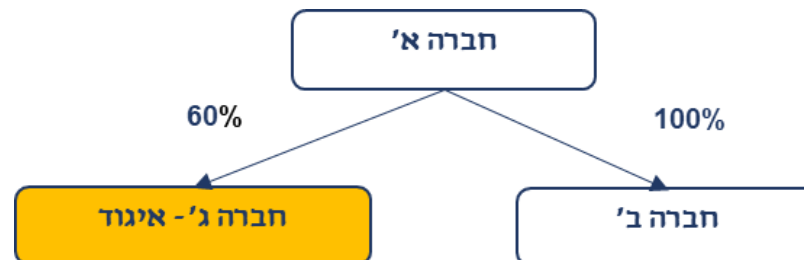
סעיף 104ג' – הנפה

דוגמא להנפת איגוד מקרקעין

לפני:

אחרי:

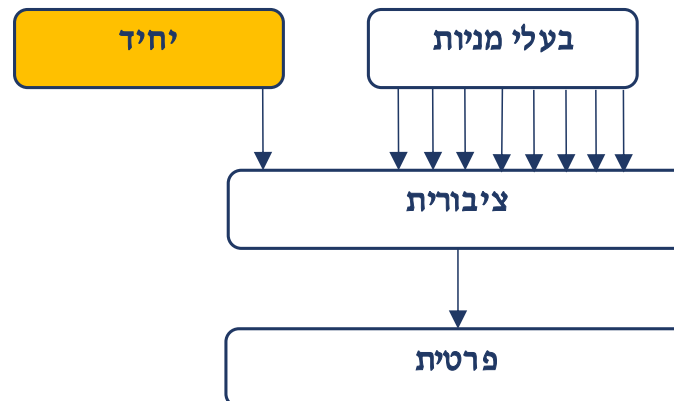
פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104ח' – החלפת מניות (כניסה לשלד ציבורי)

לפני:

אחרי:

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104ח' – החלפת מניות

- ניתן להעביר מניות/אופציות ולקבל מניות בחברה ציבורית (צריך להעביר את כל המניות/אופציות לרבות של צד קשור למעט אם ניתן מאישור מראש)
- ניתן גם לקבל מזומן/ תמורה נוספת בעסקה - חלק זה ימוסה במועד ההחלפה
- כל המעבירים צריכים לקבל מניות זהות בזכויותיהן בחברה הציבורית
- המניות המוקצות בחברה הציבורית יופקדו בידי נאמן
- במידה והמניות שמועברות הן מניות של איגוד ישולם מס רכישה ע"י החברה הציבורית
- בניגוד לשאר סעיפי 104 דחיית המס היא ל- 24-48 חודשים בלבד (לאחר שנתיים יש אירוע מס)
- יש הוראות מפורטות לעניין שיעורי המס/המחיר המקורי/יום הרכישה וכיו"ב הן לעניין המניות המוקצות והן לעניין המניות שהמועברות
- יש צורך בתכלית עסקית
- יש צורך באישור המנהל (הבקשה תוגש 30 יום לפחות לפני מועד ההחלפה)

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

סעיף 104 ד'ו' התייחסות למכירת המניות לאחר שינוי המבנה

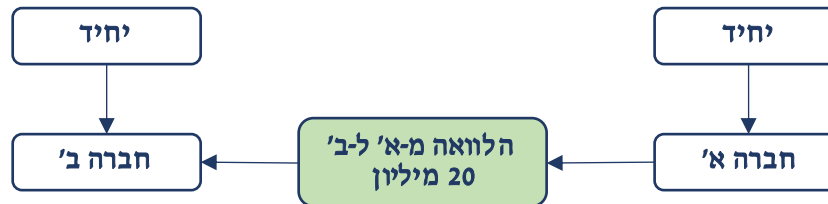
עקרונות כללים במכירה

- במכירת נכס שהועבר לחברה (104א' או 104ב') - כניסה מלאה לנעלי המעביר
- ישנן הוראות ספציפיות לעניין קיזוז הפסדים במכירת הנכס
- במכירת מניות שהתקבלו תמורת נכס –
מחיר מקורי - מקבלות את העלות של הנכס (בהתאמות מסוימות)
- יום רכישה – יום ההעברה למעט אם הנכס נרכש לפני מועד השינוי (שיעורי מס גבוהים)
- שאז יום המניות מקבלות את יום הרכישה של הנכס

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

שימוש בשינויי מבנה לתכנוני מס...

לפני:

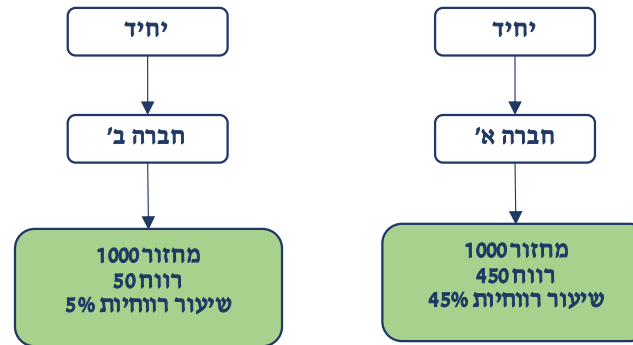
אחרי (104א'):

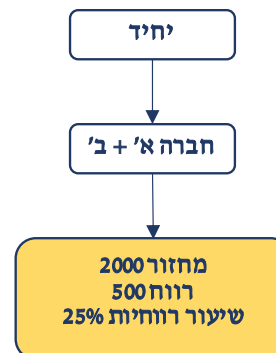
פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

שימוש בשינויי מבנה לתכנוני מס...

לפני:

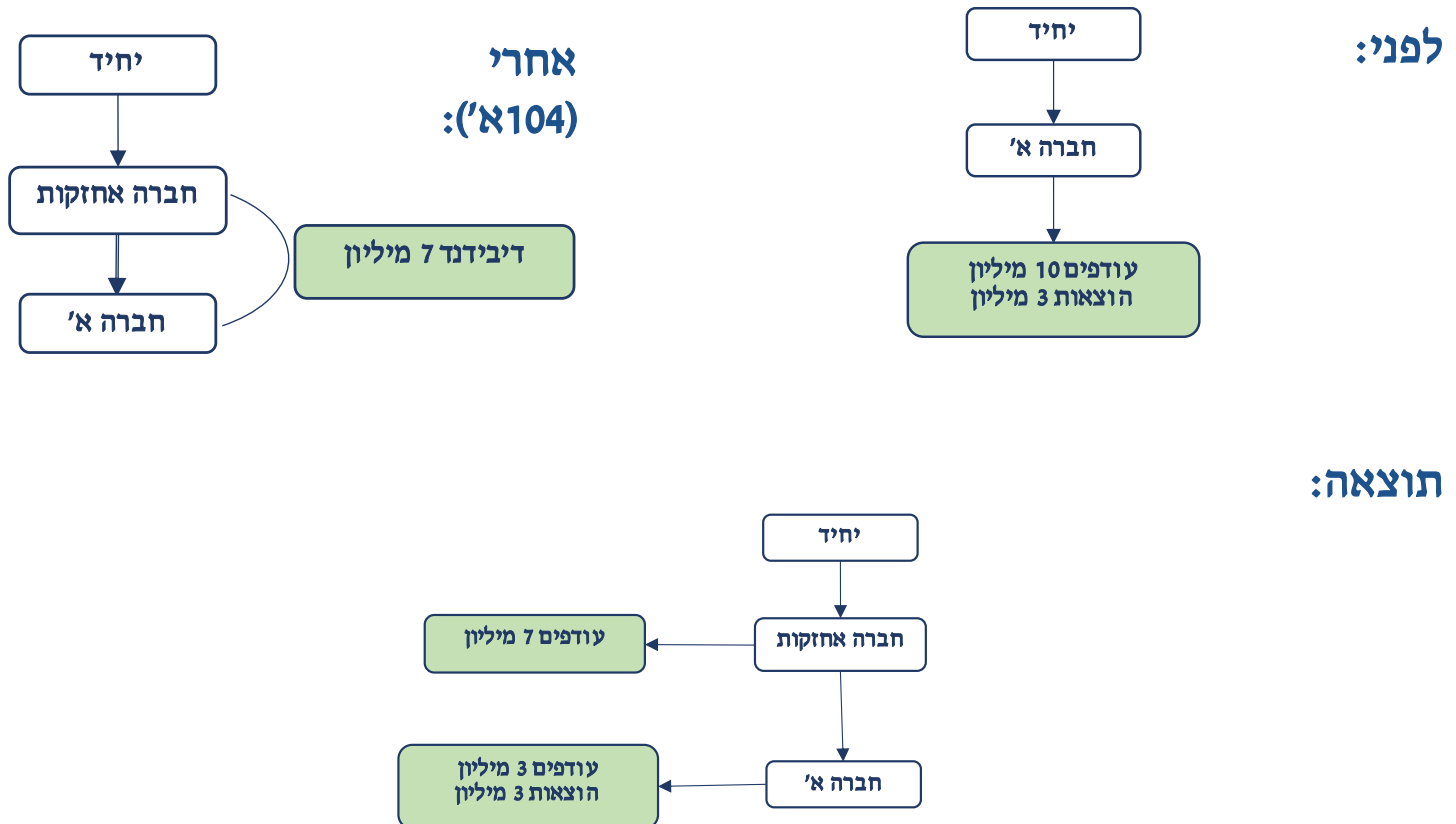

אחרי (מיזוג לפי 103):

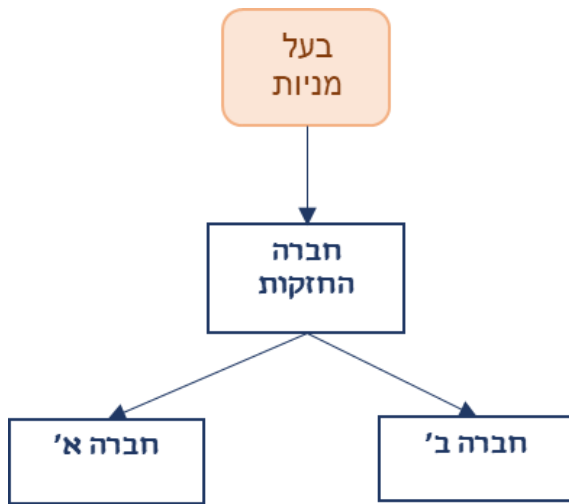
פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

שימוש בשינויי מבנה לתכנוני מס...

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

החלטות מיסוי כלליות בנושא העברות נכסים (שרשת שינוי מבנה)

סעיף 104א

סעיף 104ב

החלטת מיסוי 4034

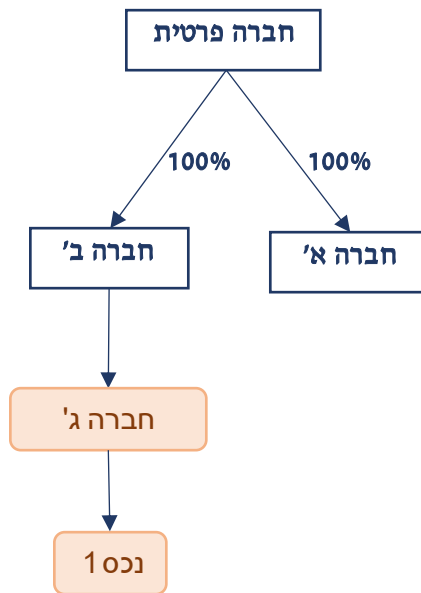

פרק שלישי – סעיף 104 - העברת נכסים

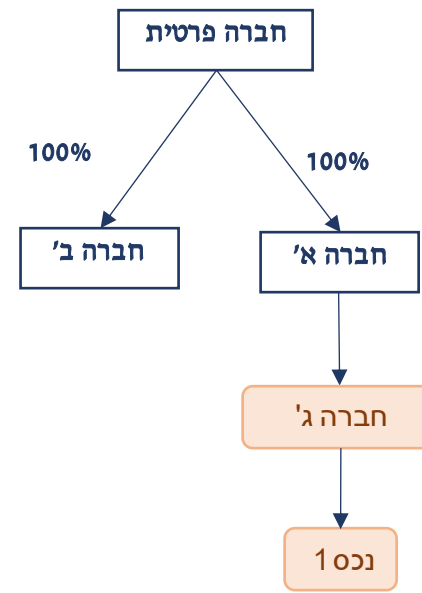
החלטות מיסוי כלליות בנושא העברות נכסים (מכירת נכס לאחר העברה)

החלטת מיסוי 2944

לאחר שינוי מבנה 1

לפני שינוי מבנה 1

Questions?

תודה על ההקשבה!